

Het favoriete boek van: Henk Scholte

Erich Kästner: een Duitser met humor

Door Marcel Looden

Geniet U ook zo van de stilte die past bij het lezen? Je bent alleen met de schrijver en met de verwachting van de volgende zin, van de volgende pagina. Een klok mag tikken maar het moet vooral stil zijn. Er zijn lezers die zelfs die stilte niet voldoende vinden, die hun favoriete boeken en schrijvers het liefst voor de buitenwereld verborgen zouden houden en het niet prettig vinden als die schrijvers veel andere liefhebbers hebben. Er zijn ook lezers die juist zoveel mogelijk het geschreven werk van een geliefd auteur verspreiden, die als een missionaris langs vrienden gaan. Henk Scholte is zo'n lezer. Hij verspreidt als bard van de muziekgroep Törf niet alleen de Groninger cultuur, hij verspreidt ook het boek 'Fabian' van de Duitse schrijver Erich Kästner. Het boek over de kleinsteedse ambtenaar Fabian boeit hem al decennia, vanwege het moralisme maar ook vanwege de humor. Ja, de 42-jarige Scholte heeft een Duitser met humor ontdekt en wil dat aan de hele wereld laten weten.

◀ Henk Scholte, boeken die hij mooi vindt gaan naar vrienden en bekenden.

Foto: Anne Marie Kamp

Nico Bakker was de leraar Duits die hem in Stads kanaal het boek in de handen duwde. Hij was erg gecharmeerd van Kästner en maakte Scholte ook enthousiast. „Ik heb het wel tien keer gelezen. Kästner trapt zo heerlijk tegen de gevestigde orde aan, tegen de hiërarchie van het Duitse bestel. Fabian is een ambtenaar die de wereld probeert te verbeteren. Hij is een echte moralist maar hij bereikt zijn doel niet. Het boek eindigt op een heel bijzondere en pakkende manier. Fabian ziet bij een brug iemand in het water vallen en hij springt hem achterna om

hem te redden. Maar hij vergeet dat hij zelf niet kan zwemmen en verdrinkt. Zo eindigt het. Het is een tijdloos boek, het is geschreven in de jaren dertig maar je kunt het ook in deze tijd plaatsen.”

Scholte las Emile und die Detektive, het beroemde kinderboek van Kästner. Ook zijn gedichten werden verslonden. Scholte vond ook daar dat moralisme, dat schoppen tegen de maatschappij. Hij las ook over de auteur die leefde van 1899 tot 1974 en van wie de boeken in 1933 door Hitler tot verbo-

den leesbaar werden verklaard. Kästner bleef wel in Duitsland en gold zeker na de oorlog als het geweten van zijn land. Zijn humor werd zeer gewaardeerd, hij was een voorbeeld voor onze eigen Annie M.G. Schmidt, en dat zegt wat. Want Annie was echt leuk.

Uitgedeeld

Scholte kocht zijn eerste exemplaar van Fabian in de Oostfriese stad Leer maar heeft, echt waar, op dit moment het werk niet in zijn bezit. „Ik geef het boek namelijk steeds weg als ik het heb

gelezen, ik heb geloof ik al wel vijftig exemplaren uitgedeeld, ik wil nu eenmaal graag anderen kennis laten maken met datgene wat ik mooi vind.” En reken maar dat hij de Duitse literatuur mooi vindt. De eenzaamheid in de boeken van Hermann Hesse spreekt hem aan, net als de Nordfriese sfeer in de novellen van Theodor Storm. En dan zijn liefde voor Ierland. Hij trok daar in 1979 zelfs naar toe, zo diep was hij onder de indruk van Ulysses, het meesterwerk van Joyce. Maar misschien

houdt hij toch het meest van zijn eigen Groningen. De gedichten van Simon van Watsum zijn als de bijbel voor hem en de liederen die hij zingt zijn Groningstalg. Scholte noemt zichzelf een leeswolf. Dagelijks reist hij in de trein, als hij vanuit Stad naar zijn werk bij de Eems-Dollard Regio in Nieuweschans. En tijdens die reizen leest hij, poëzie en proza. En als hij dan even opkijkt ziet hij zijn land aan zich voorbij gaan. In Nieuweschans werkt hij op de grens van zijn twee geliefde culturen en ruikt hij het land waarin Kästner, deze Duitser met humor, zijn woorden op papier zette. *gd 29-11-01*